

vil blive ved med at erindre Rusland om, at selv om præsident Putin har erklæret sig enig i, at en politisk løsning er den eneste udvej på konflikten, må der sættes handling bag ordene, og vi må holde Rusland fast på den kurs og på de opnåede resultater gennem fortsat samarbejde.

Det vil vi gøre samtidig med, at vi fortsat yder en væsentlig bistand for at hjælpe de mange mennesker, der er fordrevne og nødstedte – dem, som er de umiddelbare ofre for denne her dybt, dybt nedslående, tragiske, alvorlige konflikt.

Det vil vi gøre i erkendelse af, at et strategisk samarbejde og et egentligt partnerskab med Rusland som sagt kun er muligt – som EU også har givet udtryk for det – hvis det bygger på fælles værdier. Vi forventer stadig, at Rusland her løfter sit eget ansvar.

Formanden:

Ordføreren for forespørgerne, hr. Søren Søndergaard, og derefter bliver der en pause i forhandlingen.

Forhandling

Søren Søndergaard (EL):

Tak til ministeren for besvarelsen.

Hvis jeg kort skal sammenfatte essensen i udenrigsministerens besvarelse, som jeg opfatter det, er den, at det trods alt – trods alt – går fremad i Tjetjenien. Efter Enhedslistens opfattelse er det en fejlbedømmelse af situationen.

Vi mener, at ministeren forveksler russisk militær overlegenhed med reelle skridt fremad mod normalisering. For den eneste betydelige ændring, der er sket i situationen, siden vi havde forespørgselsdebatten om Tjetjenien sidste år, er, at det er lykkedes de russiske styrker at indtage de store tjetjenske byer.

Det er også grunden til den delvise tilbagetrækning af tungt militært materiel, som ministeren nævner. Her burde ministeren nok have tilføjet, at tilbagetrækningen er sat i bero på grund af en række sammenstød på det seneste, og så burde ministeren måske også nok have nævnt, at tilbagetrækningen er blevet fulgt op af en omfattende udstationering af styrker fra FSB, det tidligere KGB. Det skyldes bl.a., at de russiske myndigheders væbnede apparat nu har andre opgaver. F.eks. er der udstedt ordre til at likvidere den folkevalgte tjetjenske præsident Maskhadov.

Hvorfor har der ikke lydt en voldsom for-dømmelse af det fra EU og fra Danmark? I det hele taget virker det ikke længere, som om udenrigsministeren bekymrer sig ret meget om den legitime regering i Tjetjenien. Mens vi sidste år i Folketinget kunne vedtage, at der måtte finde forhandlinger sted mellem den folkevalgte tjetjenske ledelse, så er ministeren nu meget tve-tydig. Skal der en dialog i gang med Maskhadov, eller er den danske regering begyndt at drømme om en anden tjetjensk ledelse, f.eks. den regering, som nu er indsat med russiske bajonetter? Det er et af de spørgsmål, som vi mener må besvares i dag.

Men det alvorligste problem efter vores opfattelse ved ministerens redegørelse er, at der mangler en klar handlingsplan fra regeringens side. Det er meget prisværdigt, at den danske regering giver humanitær bistand til flygtningene, i det omfang det er sket. Det er en flot position, som man i sit stille sind kan tvivle på ville finde sted under en højreregering. Det er også prisværdigt, at regeringen sørger for, at Tjetjenien bliver taget op over for den russiske regering ved denne og hin lejlighed, men spørgsmålet er jo: Hvad så? Hvad hvis der intet sker? Jeg lyttede efter svarene på det spørgsmål, men fandt ikke rigtig noget.

Jeg vil nævne to muligheder, som den danske regering burde overveje her til en begyndelse.

Den første er, at Danmark tiltager sig en aktiv rolle i forsøget på at etablere en dialog mellem parterne, dvs. mellem Maskhadov og den russiske regering. Maskhadov har allerede sendt en sådan føler ud. Det skete i et brev dateret den 5. juni sidste år til udenrigsministeren, hvor den danske regering blev opfordret til at tage sådan et initiativ. Denne henvendelse er aldrig blevet besvaret, desværre.

Den anden mulighed er sanktioner. Hvad er mere naturligt end at gribe til den om end beskedne liste over sanktioner, som blev vedtaget på et møde i EU's Ministerråd i Helsinki i december 1999? Den liste synes helt gemt bort. Det blev den for resten meget hurtigt. Heller ikke da vi havde den sidste forespørgselsdebat, var der sket noget på den front fra EU's side. Derfor virker det meget som om, at når det handler om NATO-udvidelsen, når det handler om kravet om markedsliberalistiske reformer i forhold til Rusland, er tonen barsk og kontant, men når det handler om menneskerettighederne og civilbefolkningen i Tjetjenien, er der ikke viljen og interessen for reelt at lægge sig ud med russerne.